24/09/2022

Μνήμη Ιωάννη Καποδίστρια στην Πάτρα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών

Στον ιστορικό Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Πατρών ,το Σάββατο 24.9.2022, ετελέσθη η Θεία Λειτουργία και το ιερό Μνημόσυνο του αοιδίμου και μαρτυρικού, πρώτου Κυβερνήτου της Ελλάδος, Ιωάννου του Καποδιστρίου, ο οποίος έπεσε δυστυχώς από βόλι και χέρι Ελληνικό, στις 27 Σεπτεμβρίου 1831, μπροστά από τον Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος Ναυπλίου, όπου πήγαινε για να εκκλησιασθεί. Τοις πάσι τυγχάνει γνωστόν, ότι ο αοίδιμος Ιωάννης Καποδίστριας ήτο ευσεβέστατος.

Πλησίον του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου Πατρών, έχει στηθεί η προτομή του

Ιωάννου Καποδίστρια, όπου εν πομπή μετά την Θεία Λειτουργία και το ιερό μνημόσυνο, μετέβησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. Χρυσόστομος, οι Ιερείς, οι Άρχοντες και ο Λαός και ετελέσθη επιμνημόσυνη δέηση, κατετέθησαν στέφανοι και εψάλη ο Εθνικός Ύμνος.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του, εντός του Ιερού Ναού αναφέρθηκε στην μεγάλη μορφή του μαρτυρικού, πρώτου Κυβερνήτου της Ελλάδος, Ιωάννου Καποδίστρια και είπε μεταξύ των άλλων:

«...«Πέρασαν 191 χρόνια ἀπό τήν δολοφονία **τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια**, ὁ ὁποῖος ἐκλήθη σέ μιά ἱστορική καμπή τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιρετικά δύσκολη, νά ἀναλάβῃ τίς τύχες τῆς, τόσο ταλαιπωρημένης καί καθημαγμένης ἀπό τόν τουρκικό ζυγό, Πατρίδος μας.

Σήμερα στόν ἱστορικό αὐτό **Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Πατρῶν**, τελέσαμε τήν Θεία Λειτουργία καί προσευχηθήκαμε ἐξαιρέτως, τελέσαντες τό ἱερό μνημόσυνο τοῦ Κυβερνήτου, ἀφοῦ κατά τό μήνα Σεπτέμβριο τοῦ 1831, ἔπεσε ἀπό δόλια σφαῖρα καί μαχαίρι φονικό, πού κρατούσαν Ἑλληνικά, δυστυχῶς, χέρια.

Ἀπό αὐτό τόν Ναό θεώμεθα τήν πόλη τῶν Πατρῶν, πού φέρει τήν σφραγίδα τῆς ἀγάπης καί τῆς σκέψεως καί φροντίδος τοῦ μεγάλου καί μαρτυρικοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος. Ἦτσι ἤθελε ὁ Θεός καί ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, νά συνδέσῃ τό ὄνομά του ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας μέ τήν μεγαλώνυμο καί Ἀποστολική πόλη τῶν Πατρῶν. Ὁραματίστηκε καί ἐργάστηκε γιά μιά Πάτρα, μέ θαλάσσιο μέτωπο, ὀργανωμένες δομές, οἰκονομική, κοινωνική, πολιστική καί πολεοδομική αὐτάρκεια...

...Ὅ**ταν ἔφθασε ὁ Καποδίστριας στό Ναύπλιο**, ἔπρεπε νά ἀρχίσῃ ἀπό τό μηδέν ἤ καλύτερο κάτω τοῦ μηδενός. Καί ὅμως, ὁ ζῆλος του γιά τήν Ἑλλάδα κατέτρωγε τά σωθικά του, ἵνα χρησιμοποιήσωμεν εἰς παράφρασιν τά γραφικά λόγια καί διά τοῦτο ἐπτερώθη ὁ ἐσωτερικός του κόσμος καί μέ νεανικό καί ἱερό σφρῖγος καί μέγαν ἐνθουσιασμό, ὅμοιον μέ ἐκεῖνον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ἄρχισε τήν ἀνοικοδόμηση τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Παρά τίς ποικίλες καί μεγάλες δυσκολίες, ξεπέρασε κάθε προσδοκία καί διεύψευσε ὅλους ὅσοι ἀπό ἐμπάθεια ἤθελαν τήν πορεία του ἀβεβαία καί ἀτυχῆ. Πολλά δέ ἐποίησαν κυρίως οἱ ξένες δυνάμεις, ἀλλά καί ἡμέτεροι γιά νά δυσχεράνουν τό μέγα ἔργο τῆς ἀνορθώσεως τῆς Πατρίδος ἐκ τοῦ πτώματός της. Δέν θά ἦτο ὑπερβολή, ἐάν ἐλέγαμε ὅτι ἡ ἔλευση τοῦ Καποδίστρια στήν Ἑλλάδα, ἦτο τοῦ Θεοῦ πρόνοια...

...Ὁ μέγας αὐτός Ἕλλην ἔθεσε τά θεμέλια τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ἐφρόντισε γιά τήν σύνταξη βιβλίων, ἐδημιούργησε τό ἀλληλοδιδακτικό Σχολεῖο,

ἵδρυσε τό πρῶτο Ἑλληνικό Γυμνάσιο, ἔκαμε στήν Αἴγινα τό κεντρικό Σχολεῖο, ἐφρόντισε γιά τήν ἀνόρθωση τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας. Γιά τόν σκοπό αὐτό ἵδρυσε τό ἐθνικό νομισματοκοπεῖο, καθιέρωσε τόν «φοίνικα» ὡς ἐθνικό νόσμιμα, ἵδρυσε τήν ἐθνική Χρηματιστηριακή τράπεζα. Ἐνδιεφέρθη γιά τήν Ἐκκλησιαστική ἐκπαίδευση καί γι’ αὐτό ἵδρυσε τήν Ἐκκλησιαστική Σχολή στόν Πόρο. Ἵδρυσε ὀρφανοτροφεῖο, ἀρχαιολογικό Μουσεῖο στήν Αἴγινα καί Γεωργική Σχολή. Ἵδρυσε τό πρῶτο φαρμακεῖο. Ἐθέσπισε τό νομικό πλαίσιο τῆς Πολιτείας. Ἔδωσε δάνεια στούς Νησιῶτες γιά τήν ἀγορά πλοίων καί κατασκευή ναυπηγείων στόν Πόρο καί στό Ναύπλιο. Ἵδρυσε τήν Σχολή Εὐελπίδων.

Σέ συνεργασία μέ τόν Ανδρέα Μιαούλη, ἀγωνίστηκε γιά νά καταστείλει τήν πειρατεία. Συνέχισε τόν πόλεμο μέ τήν Ὀθωμανική Αὐτοκρατορία, φοβούμενος ὅτι οἱ Ἄγγλοι ἤθελαν τόν περιορισμό τῶν συνόρων τῆς Ἑλλάδος. Ἦτο τόσο ὀξυδερκής, πού ἀσφάλισε πολλά κτήρια ἀπό πυρκαϊά σέ οἶκο τῆς Τεργέστης.

…27 Σεπτεμβρίου 1831. Ξυπνάει ὁ Κυβερνήτης ἐνδακρυς. Δέν θέλει νά χάσει δεύτερη Κυριακή τήν Θεία Λειτουργία. Τήν προηγούμενη Κυριακή ὁ ἀδελφός του Αὐγουστῖνος, τόν ἐμπόδισε μετά πολλῆς πιέσεως νά ἐκκλησιασθῇ φοβούμενος, ὄχι ἀδίκως, ὅτι κινδύνευε ἡ ζωή τοῦ Κυβερνήτου.

Αὐτή τήν Κυριακή, πρέπει νά βιώσει τήν Ἀνάσταση. Ὁ Μέτερνιχ τόν ὀνόμαζε περιπαιχτικά, «ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Ἀποκαλύψεως». Ὁ Καποδίστριας ἦτο ὄντως μιά ἀποκάλυψη. Τήν Κυριακή ἐκείνη μετέστη πρός τά ἀφθαρτα καί αἰώνια, ἐνθα ἦχος καθαρός ἑορταζόντων καί βοώντων ἀπαύστως τό, «Κύριε δόξα σοι».

Ὁ ἴδιος εἶχεν εἴπει: « Δέν φοβοῦμαι τόν θάνατο. Ὁ θάνατός μου μᾶλλον εἶναι ἀπαραίτητος γιά τήν Ἑλλάδα καί ὑπέρ τῆς Ἑλλάδος».

Πόσο τόν ἀγάπησε ὁ Λαός, ἐφάνη ἀπό τό ὅτι πέταξαν νεκρό τόν ἕνα ἐκ τῶν φονέων του στή θάλασσα, τόν Κωνσταντῖνο Μαυρομιχάλη. Ὁ ἄλλος ὁ Γεωργάκης Μαυρομιχάλης, δικάστηκε καί κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ὁ Εἰσαγγελέας στή δίκη πού ἔγινε στό Ναύπλιο στό στρατοδικεῖο εἶπε χαρακτηριστικά γιά τόν Καποδίστρια. «Εἷς ἀνήρ πίπτει καί ὅλη ἡ Ἑλλάς κλονεῖται».

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, πληροφορήθηκε γιά τήν δολοφονία τοῦ Καποδίστρια εὑρισκόμενος στήν Τριπολιτσά καί μᾶς πληροφορεῖ. «Τήν αὐγή ὅπου τό μάθαν οἱ πολίτες τῆς Τριπολιτσᾶς, γιά τήν δολοφονία τοῦ Κυβερνήτου ἔμειναν σάν νεκροί».

Τόσο ἀγάπησαν τόν Καποδίστρια πού μετά τήν δολοφονία του ἔτρεχαν οἱ Ἀναπλιῶτες καί μετά μαντήλια τους μάζευαν τό αἷμα του.

Πάνω στά χέρια τοῦ κεκοιμημένου μεγάλου καί πρώτου καί ἀριθμητικά, ἀλλά καί χωρίς ὅμοιό του Κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος, τοποθετήθηκε τό ἱερό τῆς Παναγίας τῆς Γλυκοφιλούσης εἰκόνισμα, δῶρο σ' αὐτόν τῆς Μαρίας Θεοδώρεβνας, ἀπό τή Ρωσία. Ἀπό τήν ἰδιόχειρη σημείωση τοῦ Κυβερνήτου πίσω ἀπό αὐτό τό σεβάσμιο εἰκόνισμα φαίνεται πῶς ὁ Κυβερνήτης σέ ὧρες δύσκολες προσηύχετο γιά τήν Πατρίδα. Γράφει λοιπόν:

«Γλυκοφιλοῦσα Μαριάμ, τόν Υἱόν σου αἴτησαι ὑπέρ ἐμοῦ τοῦ δούλου σου Ἰωάννου, βραβεῦσαι μετά σοφίας κυβερνᾶν τόν εὐσεβῆ λαόν σου καί βασιλείας με Αὐτοῦ τυχεῖν δι' ἐλεος Του». 1829...)

Μνημονεύομε σήμερον τοῦ Κυβερνήτου, ὁ ὁποῖος ὁμολογοῦσε εὐκαίρως ἀκαίρως ὅτι, «ἡ χριστιανική πίστη ἐσυντήρησε καί τούς Ἕλληνες καί τή γλῶσσα καί τήν πατρίδα καί τάς ἀρχαίας ἐνδόξους ἀναμνήσεις καί ἐξαναχάρισεν εἰς αὐτούς τήν πολιτικήν ὕπαρξιν τῆς ὁποίας εἶναι στῦλος καί ἐδραίωμα». Συνδύαζε δηλαδή, ὁ ἀοίδιμος Κυβερνήτης τήν ἀνάσταση καί ἀνεξαρτησία τοῦ Ἔθνους, μέ τήν παράδοση τοῦ Γένους καί τά πνευματικά του ἀποθέματα.

Ὁ ἴδιος εἶχε δηλώσει: «Πρῶτα εἶμαι Ἕλληνας, γιατί γεννήθηκα σ' αὐτή τή χώρα. Εἶμαι Ἕλληνας ἀπό πατέρα καί μητέρα. Εἶμαι μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, πού μοῦ ἀνέθεσε τήν Κυβέρνηση αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ. Εἶμαι Ἕλληνας, ἐκ γενετῆς, ἀπό καθαρή ἀγάπη, ἀπό αἴσθημα, ἀπό καθῆκον καί ἀπό θρησκεία». (Γ. Μεταλληνοῦ, Ἰωάννης Καποδίστριας, ὁ Πολιτικός Μάρτυρας τῆς Ρωμηοσύνης, 1992.)

Μελετώντας κανείς τήν ἱστορία τῆς Πατρίδος μας καί φθάνοντας στόν Ἰωάννη Καποδίστρια εὐλογα διερωτᾶται: «Πῶς θά ἦτο ἡ Πατρίδα μας ἂν δέν ἐδολοφονεῖτο ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας»; καί ἐλεύθερα συλλογᾶται: «Μόνο μέ τέτοιους σάν τόν Καποδίστρια Κυβερνήτες ἡ χώρα μας, θά βρῇ τόν ἱστορικό καί σωτήριο βηματισμό της, τήν θέση της μέσα στό ἱστορικό γίγνεσθαι καί τήν πορεία της στό μέλλον. Μέ τήν διατήρηση τῆς ἰδιοπροσωπίας της, τῆς Ὀρθοδόξου πίστεώς της, τῆς παραδόσεώς της, τῆς γλώσσας της καί ἀπαραχάρακτης ἱστορίας της, τῆς παιδείας πού θά τῆς ταιριάζει καί τῆς ἀγάπης πού τῆς ἀξίζει καί ἡ ὁποία πρέπει νά φτάνει μέχρι θυσίας».

«Αἰωνία σου ἡ μνήμη μεγαλόπνοε ἄρχοντα, δεξιοτέχνη διπλωμάτη καί πολιτικέ, ἀπαράμιλλε διοργανωτή, μεγάλε ὀνειροπόλε, ἀσκητικέ κυβερνήτη, ἔντιμε καί ἀδιάφθορε ἀγωνιστή.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, μεγάλε Ἕλληνα πού μέ κόπους καί μέ ἀπαράμιλλο ἀγῶνα ἐθεμελίωσες τό νέο Ἑλληνικό κράτος καί τοῦ ἔδωσες τήν δύναμη νά ὀρθοποδήσῃ

καί νά ἀκολουθήσῃ τόν δρόμο τῶν πεπρωμένων του.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη Ἰωάννη Καποδίστρια, πού ἡ θυσία σου ὑπῆρξε θυσία ἥρωος καί ὁ θάνατός σου τραγωδία γιά τήν Ἑλλάδα».(Καποδίστριας, Τετράδια εὐθύνης 5 (1978), σ.18).

Εκ προσώπου της Πολιτείας, παρέστη ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ανδρέας Κατσανιώτης. Επίσης, παρέστησαν οι Βουλευτές κ. Άγγελος Τσιγκρής και κ. Ιάσωνας Φωτήλας, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Χαράλαμπος Μπονάνος, Εκπρόσωποι της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής και άλλων Αρχών και Φορέων.

Τιμητικά συνόδευσε η Μπάντα του Δήμου Πατρέων και οι Σύλλογοι, Φάρος Ποντίων Πατρών και το Άγημα ιστορικής αναβίωσης Πατρών «Παναγιώτης Καρατζάς»

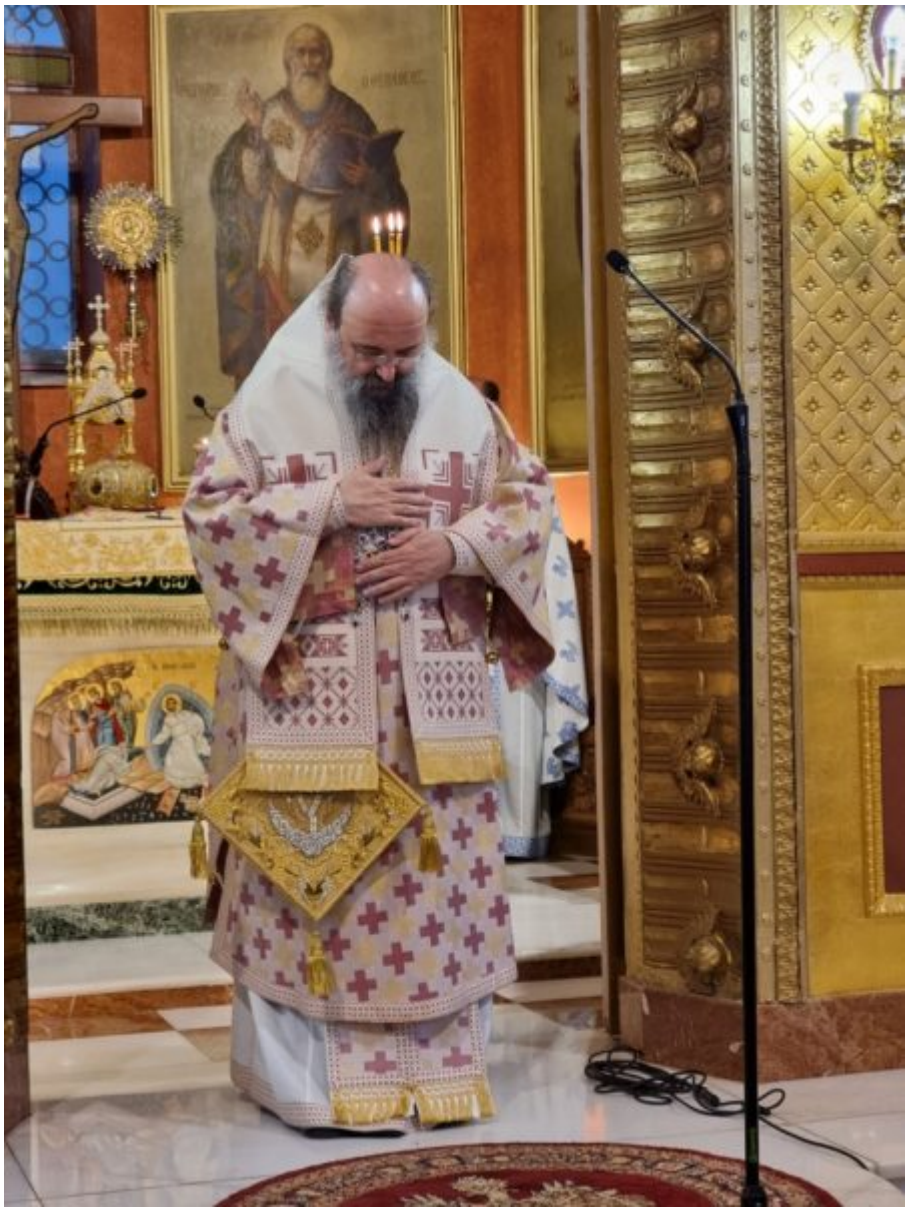

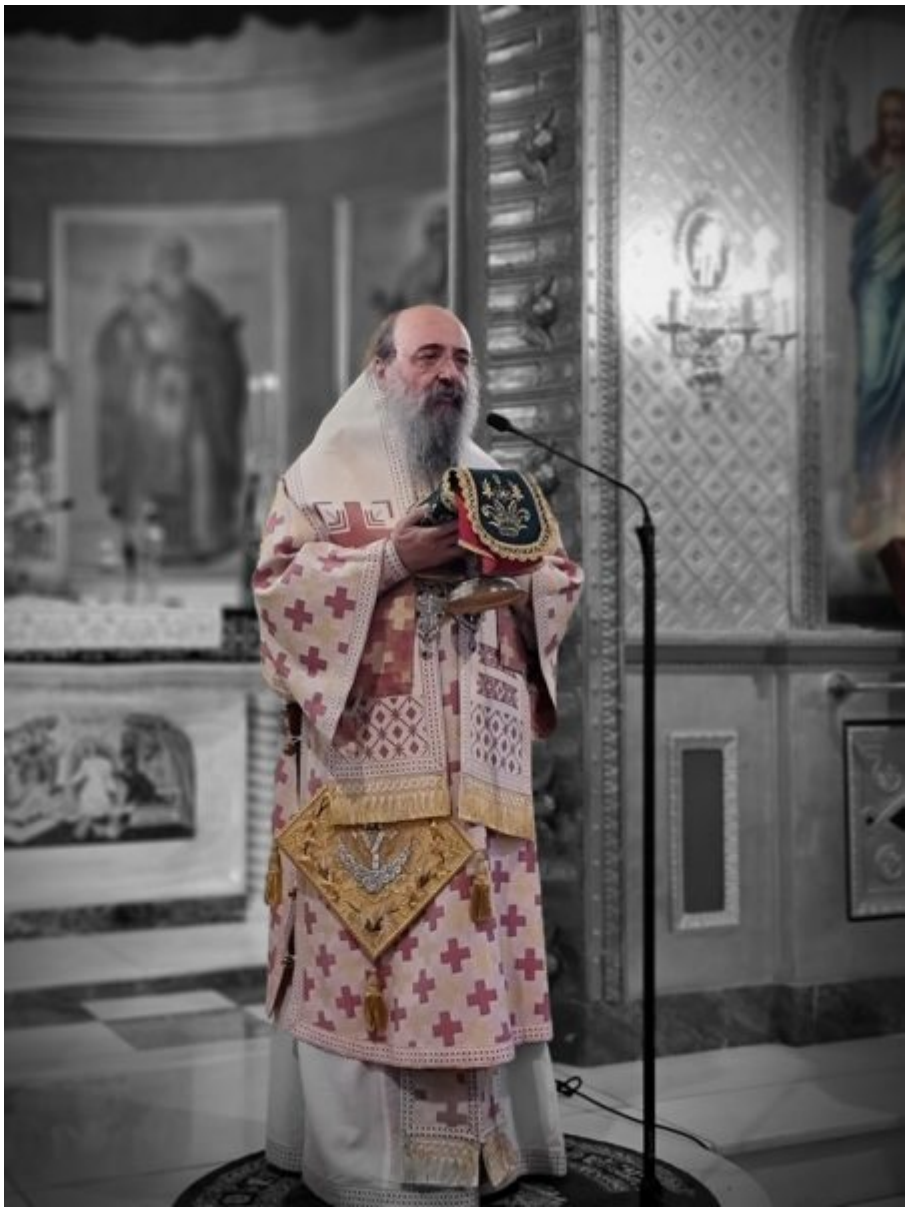

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
1776 – 1831